

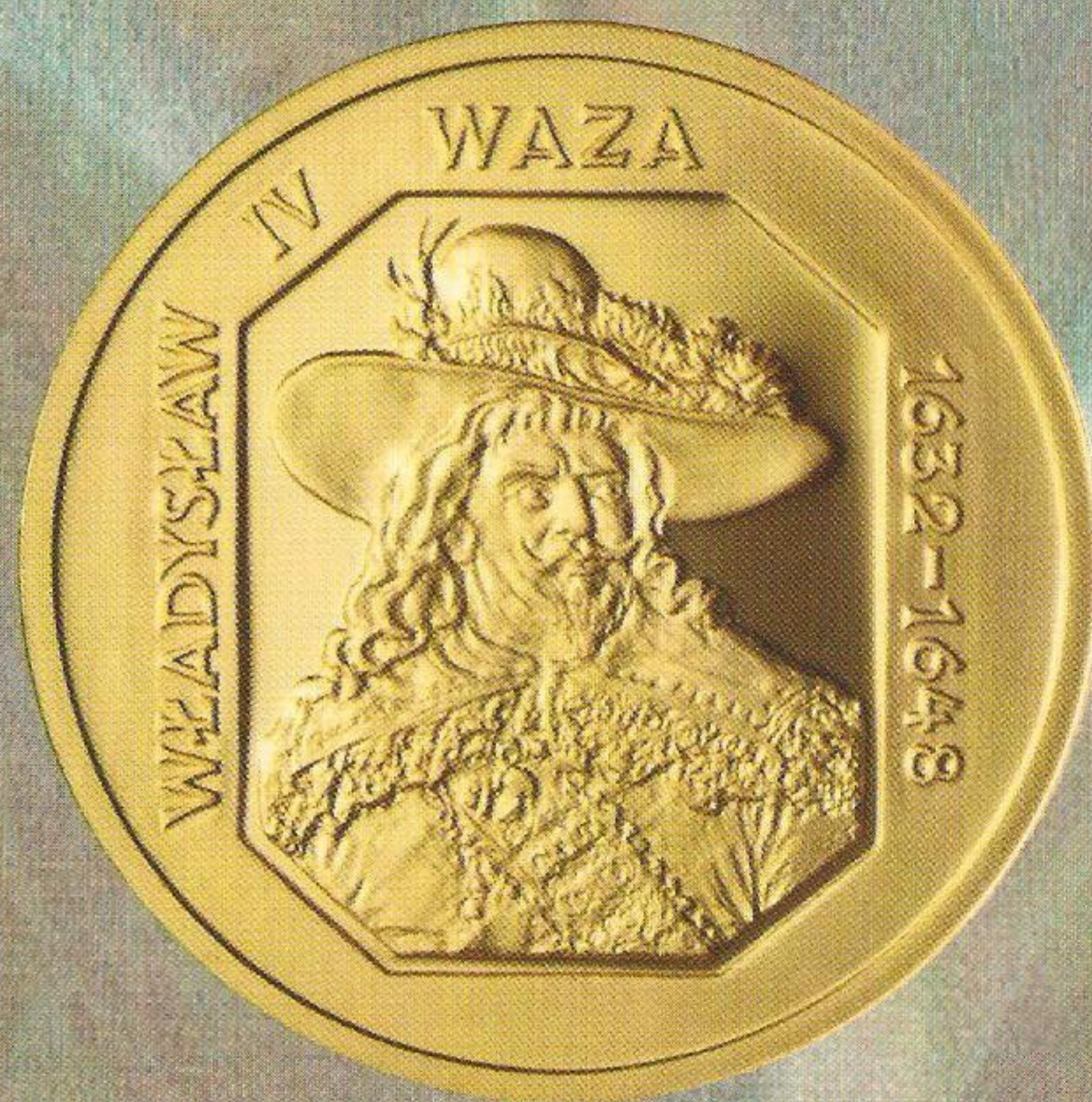

Moneta kolekcjonerska

nominał	100 zł
metal	900/1000 Au
stempel	lustrzany
średnica	21,00 mm
masa	8,0 g
wielkość emisji	2.300 szt.

Awers: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, po bokach orła oznaczenie roku emisji: 19-99, pod orłem napis: ZŁ 100 ZŁ, w otoku napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA. Pod lewą łapą orła znak mennicy: $\frac{m}{w}$.

Rewers: Popiersie króla Władysława IV Wazy w ośmiobocznym obramowaniu. Wokół obramowania napis: WŁADYSŁAW IV WAZA 1632-1648.

Moneta została wyprodukowana w Mennicy Państwowej SA w Warszawie.

Projektant monety: Ewa Tyc-Karpińska

Skład i druk: Drukarnia NBP

Projekt: DECORUM

– Poczec królów i książąt polskich –

W dniu 3 listopada 1999 r. Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monetę kolekcjonerską, przedstawiającą króla Władysława IV Wazę, o nominale 100 zł, wykonaną stemplem lustrzanym w złocie.

Moneta stanowi kontynuację serii "Poczet królów i książąt polskich", zapoczątkowanej przez Narodowy Bank Polski w 1979 r.

Władysław IV Waza, syn Zygmunta III Wazy i Anny Austriaczki, córki arcyksięcia Karola Habsburga, brat Jana II Kazimierza, urodził się 9 czerwca 1595 r. w Łobzowie koło Krakowa. Mimo iż w 1610 r. został wybrany carem moskiewskim, wyprawy na Moskwę w celu zdobycia tronu dwukrotnie zakończyły się niepowodzeniem. Po śmierci ojca, Zygmunta III Wazy - wobec zagrożenia kraju wojną z Rosją, która próbowała w trakcie krótkotrwałego bezkrólewia odzyskać Smoleńsk - 8 listopada 1632 r. został jedynomyślnie wybrany królem Polski i Wielkim Księciem Litewskim. Koronacja odbyła się 5 lutego 1633 r. Toczona w latach 1632-1634 wojna z Rosją zakończyła się pokojem w Polanowie, na mocy którego car zrzekł się na rzecz Polski ziemi smoleńskiej, czernichowskiej i siewierskiej w zamian za zrzeczenie się przez Władysława IV tytułu carskiego i pretensji do tronu moskiewskiego. Po odparciu najazdu Tatarów pod Kamieńcem Podolskim król odnowił w 1634 r. pokój polsko-turecki.

W roku 1635, dla odzyskania tronu szwedzkiego i zapewnienia Polsce panowania na Bałtyku, Władysław IV przygotowany był na rozpoczęcie wojny. W tym celu obwarował obecny Półwysep Helski, zakładając twierdzę Władysławowo i fort Kazimierzowo oraz stworzył polską flotę wojenną złożoną z 12 okrętów, która miała być rozbudowana do 24 jednostek bojowych.

Przeciw wojnie wystąpiła magnateria, obawiająca się wzmocnienia władzy królewskiej, jak również szlachta, niechętna nowym podatkom. W rezultacie podpisano w 1635 r. 26-letni rozejm w Sztumskiej Wsi, na mocy którego Rzeczpospolita odzyskiwała ujście Wisły, a Szwecja zatrzymywała Inflanty.

W czasie przygotowań do wojny król przeprowadził ważną zmianę w wojsku polskim: rozbudował piechotę, tzw. cudzoziemskiego autoramentu oraz polską artylerię regimentową.

Wychowany w okresie tworzenia silnych monarchii absolutystycznych na Zachodzie Europy oraz triumfującego katolicyzmu Władysław IV dążył z uporem, choć nie zawsze konsekwentnie, do wzmocnienia swej władzy. W sprawach religijnych był monarchą tolerancyjnym. Przewyższał pod tym względem innych współczesnych mu władców, gorliwych katolików czy protestantów. W 1645 r. zorganizował w Toruniu rozmowę braterską (*colloquium charitativum*) teologów katolickich, luterańskich i kalwińskich, której przewodniczył

kanclerz Jerzy Ossoliński. Choć spotkanie nie odniosło widocznego rezultatu, dało dowód otwartości Rzeczypospolitej oraz odrzucenia przymusu w sprawach wyznaniowych.

Władysław IV dążył do sukcesów wojskowych, dynastycznych i dyplomatycznych. Jego głównym celem było odzyskanie korony szwedzkiej dla stworzenia największej potęgi w Europie. Dalszym etapem miała być wojna z Turcją, dotarcie do Konstantynopola i wznowienie Bizancjum. Pokonanie Turcji w planowanej wojnie dałoby Władysławowi IV nadzieję zdobycia tronu dla swej dynastii. Toteż po śmierci swej pierwszej żony, arcyksiężniczki habsburskiej Cecylii Renaty, córki cesarza Ferdynanda II, Władysław IV zawarł w 1646 r. drugie małżeństwo z Ludwiką Marią Gonzagą de Nevers z bocznej linii bizantyjskiej dynastii Paleologów, uważanej w Europie (która nie uznawała tureckiego panowania na Bałkanach) za jedynych prawowitych władców Konstantynopola. Projekty królewskie, ogłoszone na sejmie w 1646 r., wywołały ostre sprzeciwy i potępienie ze strony większości magnatów i szlachty. Upadek planów wojennych spowodował ogromne rozczarowanie Kozaków Zaporoskich, tworzących w czasie wojen wojska zaciężne i liczących na żołd oraz bogate łupy w przyszłej wojnie z Turcją. Jedynym pomyslnym rezultatem wojennych planów króla było zawarcie porozumienia w 1647 r. z Rosją w celu wspólnego zwalczania najazdów tatarskich. Niezrealizowanie projektów wciągnięcia Kozaków do wojny z Turcją było jedną z przyczyn wybuchu w 1648 r. wielkiego powstania ukraińskiego pod wodzą Bohdana Chmielnickiego, które zbiegło się ze śmiercią króla 20 maja 1648 r. w Mereczu. Pochowany został na Wawelu.

W ostatnich latach panowania Władysława IV, określanych jako "władysławowskie złote czasy", kraj cieszył się pokojem; odrodził się handel zbożem z Europą Zachodnią, zahamowany okupacją portów przez Szwedów. Król i magnaci stali się mecenasami muzyków, malarzy, aktorów, poetów. Władysław IV gromadził obrazy, sprowadzał rzeźby i produkowane w Belgii kobierce (tzw. opony), interesował się architekturą, propagował muzykę, zwłaszcza twórczość operową - na swym dworze utrzymywał chór oraz śpiewaków i kompozytorów, stworzył pierwszą stałą salę widowiskową na zamku warszawskim. Warszawie podarował jeden z najpiękniejszych pomników - kolumnę Zygmunta III Wazy, która stała się symbolem stolicy.

Wszystkie monety kolekcjonerskie są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

Monety kolekcjonerskie

nominał	10 zł
metal	925/1000Ag
stempel	lustrzany
średnica	32,00 mm
masa	14,14 g
wielkość emisji	13 tys. szt.

Awers: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, po bokach orła oznaczenie roku emisji: 19-99, pod orłem napis: ZŁ 10 ZŁ, w otoku napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA poprzedzony oraz zakończony pięcioma perełkami. Pod lewą łapą orła znak mennicy: $\frac{m}{w}$.

Rewers: Półpostać króla Władysława IV Wazy w ośmiobocznym obramowaniu. W otoku napis: WŁADYSŁAW IV WAZA 1632-1648.

nominał	2 zł
metal	stop CuAl5Zn5Sn1
stempel	zwykły
średnica	27,00 mm
masa	8,15 g
wielkość emisji	500 tys. szt.

Awers: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, po bokach orła oznaczenie roku emisji: 19-99, pod orłem napis: ZŁ 2 ZŁ, w otoku napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA poprzedzony oraz zakończony sześcioma perełkami. Pod lewą łapą orła znak mennicy: $\frac{m}{w}$.

Rewers: Popiersie króla Władysława IV Wazy. Z prawej strony półkołem napis: WŁADYSŁAW IV WAZA. U dołu daty: 1632-1648.

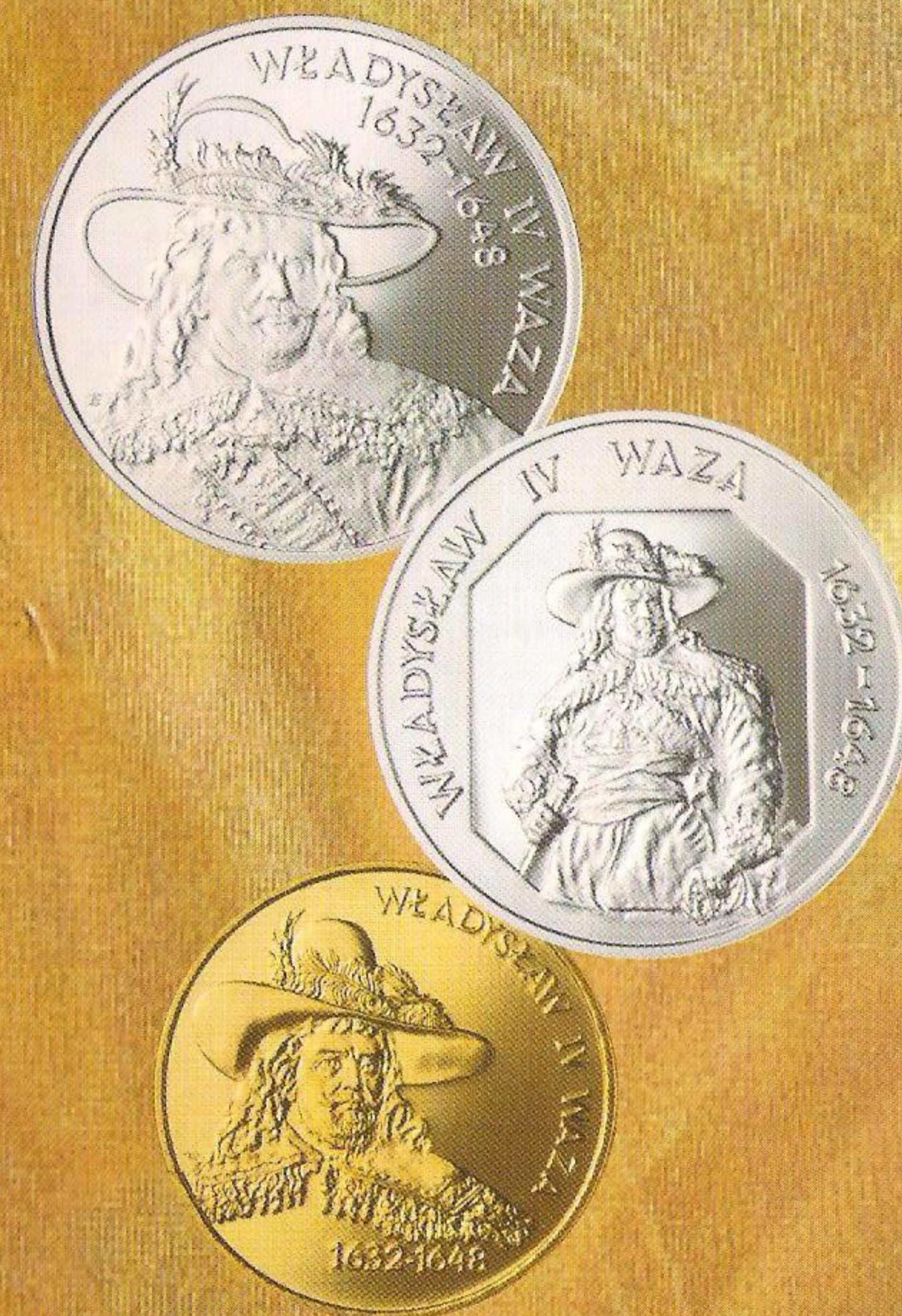
Na boku napis: NARODOWY BANK POLSKI rozdzielony gwiazdką.

Monety zostały wyprodukowane w Mennicy Państwowej SA w Warszawie.

Projektant wszystkich monet: Ewa Tyc-Karpińska

Skład i druk: Drukarnia NBP

Projekt: DECORUM

– Poczec królów i książąt polskich –

W dniu 3 listopada 1999 r. Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monety kolekcjonerskie, przedstawiające króla Władysława IV Wazę, o nominałach:

- 10 zł - wykonaną stemplem lustrzanym w srebrze, przedstawiającą popiersie króla;
- 10 zł - wykonaną stemplem lustrzanym w srebrze, przedstawiającą półpostać króla;
- 2 zł - wykonaną stemplem zwykłym w stopie CuAl5Zn5Sn1, tzw. Golden Nordic, przedstawiającą popiersie króla.

Monety stanowią kontynuację serii "Poczet królów i książąt polskich", zapoczątkowanej przez Narodowy Bank Polski w 1979 r.

Władysław IV Waza, syn Zygmunta III Wazy i Anny Austriaczki, córki arcyksięcia Karola Habsburga, brat Jana II Kazimierza, urodził się 9 czerwca 1595 r. w Łobzowie koło Krakowa. Mimo iż w 1610 r. został wybrany carem moskiewskim, wyprawy na Moskwę w celu zdobycia tronu dwukrotnie zakończyły się niepowodzeniem. Po śmierci ojca, Zygmunta III Wazy - wobec zagrożenia kraju wojną z Rosją, która próbowała w trakcie krótkotrwałego bezkrólewia odzyskać Smoleńsk - 8 listopada 1632 r. został jednymyślnie wybrany królem Polski i Wielkim Księciem Litewskim. Koronacja odbyła się 5 lutego 1633 r. Toczona w latach 1632 - 1634 wojna z Rosją zakończyła się pokojem w Polanowie, na mocy którego car zrzekł się na rzecz Polski ziemi smoleńskiej, czernichowskiej i siewierskiej w zamian za zrzeczenie się przez Władysława IV tytułu carskiego i pretensji do tronu moskiewskiego. Po odparciu najazdu Tatarów pod Kamieńcem Podolskim król odnowił w 1634 r. pokój polsko-turecki.

W roku 1635, dla odzyskania tronu szwedzkiego i zapewnienia Polsce panowania na Bałtyku, Władysław IV przygotowany był na rozpoczęcie wojny. W tym celu obwarował obecny Półwysep Helski, zakładając twierdzę Władysławowo i fort Kazimierzowo oraz stworzył polską flotę wojenną złożoną z 12 okrętów, która miała być rozbudowana do 24 jednostek bojowych.

Przeciw wojnie wystąpiła magnateria, obawiająca się wzmocnienia władzy królewskiej, jak również szlachta, niechętna nowym podatkom. W rezultacie podpisano w 1635 r. 26-letni rozejm w Sztumskiej Wsi, na mocy którego Rzeczpospolita odzyskiwała ujście Wisły, a Szwecja zatrzymywała Inflanty.

W czasie przygotowań do wojny król przeprowadził ważną zmianę w wojsku polskim: rozbudował piechotę, tzw. cudzoziemskiego autoramentu oraz polską artylerię regimentową.

Wychowany w okresie tworzenia silnych monarchii absolutystycznych na Zachodzie Europy oraz triumfującego katolicyzmu, Władysław IV dążył z uporem, choć nie zawsze konsekwentnie, do wzmocnienia swej władzy. W sprawach religijnych był monarchą tolerancyjnym. Przewyższał pod tym względem innych współczesnych mu władców, gorliwych katolików czy

protestantów. W 1645 r. zorganizował w Toruniu rozmowę braterską (*colloquium charitativum*) teologów katolickich, luterańskich i kalwińskich, której przewodniczył kanclerz Jerzy Ossoliński. Choć spotkanie nie odniosło widocznego rezultatu, dało dowód otwartości Rzeczypospolitej oraz odrzucenia przymusu w sprawach wyznaniowych.

Władysław IV dążył do sukcesów wojskowych, dynastycznych i dyplomatycznych. Jego głównym celem było odzyskanie korony szwedzkiej dla stworzenia największej potęgi w Europie. Dalszym etapem miała być wojna z Turcją, dotarcie do Konstantynopola i wznowienie Bizancjum. Pokonanie Turcji w planowanej wojnie dałoby Władysławowi IV nadzieję zdobycia tronu dla swej dynastii. Toteż po śmierci swej pierwszej żony, arcyksiężniczki habsburskiej Cecylii Renaty, córki cesarza Ferdynanda II, Władysław IV zawarł w 1646 r. drugie małżeństwo z Ludwiką Marią Gonzagą de Nevers z bocznej linii bizantyjskiej dynastii Paleologów, uważanej w Europie (która nie uznawała tureckiego panowania na Bałkanach) za jedynych prawowitych władców Konstantynopola. Projekty królewskie, ogłoszone na sejmie w 1646 r., wywołały ostre sprzeciwy i potępienie ze strony większości magnatów i szlachty. Upadek planów wojennych spowodował ogromne rozczarowanie Kozaków Zaporoskich, tworzących w czasie wojen wojska zaciężne i liczących na żołd oraz bogate łupy w przyszłej wojnie z Turcją. Jedynym pomyslnym rezultatem wojennych planów króla było zawarcie porozumienia w 1647 r. z Rosją w celu wspólnego zwalczania najazdów tatarskich. Niezrealizowanie projektów wciągnięcia Kozaków do wojny z Turcją było jedną z przyczyn wybuchu w 1648 r. wielkiego powstania ukraińskiego pod wodzą Bohdana Chmielnickiego, które zbiegło się ze śmiercią króla 20 maja 1648 r. w Mereczu. Pochowany został na Wawelu.

W ostatnich latach panowania Władysława IV, określanych jako "władysławowskie złote czasy", kraj cieszył się pokojem; odrodził się handel zbożem z Europą Zachodnią, zahamowany okupacją portów przez Szwedów. Król i magnaci stali się mecenasami muzyków, malarzy, aktorów, poetów. Władysław IV gromadził obrazy, sprowadzał rzeźby i produkowane w Belgii kobierce (tzw. opony), interesował się architekturą, propagował muzykę, zwłaszcza twórczość operową - na swym dworze utrzymywał chór oraz śpiewaków i kompozytorów, stworzył pierwszą stałą salę widowiskową na zamku warszawskim. Warszawie podarował jeden z najpiękniejszych pomników - kolumnę Zygmunta III Wazy, która stała się symbolem stolicy.

Wszystkie monety kolekcjonerskie są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

nominał	10 zł
metal	925/1000Ag
stempel	lustrzany
średnica	32,00 mm
masa	14,14 g
wielkość emisji	20 tys. szt.

Awers: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, po bokach orła oznaczenie roku emisji: 19-99, pod orłem napis: ZŁ 10 ZŁ, w otoku napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA poprzedzony oraz zakończony pięcioma perełkami. Pod lewą łapą orła znak mennicy: $\frac{m}{w}$.

Rewers: Popiersie króla Władysława IV Wazy. Z prawej strony półkolem napis: WŁADYSŁAW IV WAZA / 1632-1648.